

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 16/1/98

Υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη συνήλθε σήμερα στις 10.30 το πρωί, στην πρώτη συνεδρίασή του με την έναρξη της καινούριας χρονιάς, το Υπουργικό Συμβούλιο. Αντικείμενο η πολιτική της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στον τομέα της Πρόνοιας. Η εισήγηση επί του θέματος έκανε ο Υπουργός Υγείας και Πρόνοιας Κώστας Γείτονας και οι Υφυπουργοί Θεόδωρος Κοτσώνης και Μανώλης Σκουλάκης.

Στόχος της συζήτησης για το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας στο Υπουργικό Συμβούλιο ήταν:

- Η συστηματοποίηση των προνοιακών δράσεων. Η ενίσχυση των παρεχομένων υπηρεσιών και η ποιοτική αναβάθμισή τους.
- Η λήψη νέων μέτρων και η προώθηση πρόσθετων και σύγχρονων διατομεακών πολιτικών και συντονισμένων δράσεων για την στήριξη συγκεκριμένων ομάδων πληθυσμού.

Στο Υπουργικό Συμβούλιο έγινε εκτενής συζήτηση:

- * Για τις υπάρχουσες προνοιακές δράσεις (επιδόματα και οικονομικά βοηθήματα, παροχή ανοικτής και κλειστής περίθαλψης σε άτομα με ειδικές ανάγκες και ηλικιωμένους, φιλοξενία παιδιών προσχολικής ηλικίας, προγράμματα υιοθεσίας και αναδοχής, προγράμματα κατασκηνώσεων, προγράμματα για τις ευπαθείς ομάδες).
- * Υπήρξε συμφωνία ως προς την αντίληψη, ότι οι αδυναμίες στο υφιστάμενο σύστημα και οι νέες συνεχώς προκαλούμενες ανάγκες προσδιορίζουν την αναγκαιότητα νέου σχεδιασμού και προσαρμογών στο υπάρχον σύστημα.

Ο νέος σχεδιασμός πρέπει να στηρίζεται:

- Στην αποκέντρωση των υπηρεσιών
- Στην ορθολογικότερη διαχείριση των πόρων και την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Στην ανάπτυξη νέων σύγχρονων δομών.
- Στην ανάπτυξη διατομεακών πολιτικών και συντονισμένων δράσεων για συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμού.

Αυτές ακριβώς τις επιδιώξεις έρχεται άλλωστε να υπηρετήσει το νέο νομοσχέδιο για το Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας.

Εγινε ιδιαίτερη αναφορά στην ανάπτυξη διατομεακών πολιτικών και συντονισμένων δράσεων για συγκεκριμένες ομάδες πληθυσμών.

Πολλές απ' αυτές τις δράσεις έχουν ήδη δρομολογηθεί. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι:

Το πρόγραμμα για την τρίτη ηλικία “Βοήθεια στο σπίτι”, η μεταβίβαση των Κρατικών Παιδικών Σταθμών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, το πιλοτικό πρόγραμμα για το παιδί “Απογευματινή λειτουργία Παιδικών Σταθμών”, το πρόγραμμα για τα νέα ζευγάρια, τα μέτρα για την κοινωνική προστασία ευπαθών ομάδων πληθυσμού (εγκαταλελειμένα παιδιά, παιδιά των φαναριών, κακοποιημένες γυναίκες, Έλληνες τσιγγάνοι, πρόσφυγες).

Ωστόσο, το Υπουργικό Συμβούλιο αποφάσισε την λήψη και νέων, ενισχυτικών μέτρων όπως:

- * Η συνέχιση σε 102 ακόμη Δήμους του προγράμματος “Βοήθεια στο σπίτι” με προοπτική επέκτασης σε όλη τη χώρα εντός τριετίας.
- * Η δημιουργία 22 Κέντρων Κοινωνικής υποστήριξης, κατάρτισης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες σε ισάριθμους Νομούς της χώρας, με σκοπό την ανάπτυξη ανοικτής περίθαλψης σε αντικατάσταση της ιδρυματικής.
- * Η δημιουργία 2 κέντρων Αυτιστικών Ατόμων.
- * Η θέσπιση Κάρτας αναπηρίας που καθιερώνει την κατά ενιαίο τρόπο από όλα τα ασφαλιστικά ταμεία πιστοποίηση της αναπηρίας.
- * Η αύξηση επιδομάτων. (Και το 1997 αυξήθηκαν κατά 15%)

Ιδιαίτερη συζήτηση έγινε για τη φιλοσοφία, το σκοπό και τις αρχές, τον τρόπο ανάπτυξης του Εθνικού Συστήματος, τις Αρχές και τις επιλογές του. Πιο συγκεκριμένα:

- Συμφωνήθηκε ότι χρειάζεται να επαναπροσδιορισθεί:
 - α. Το φάσμα των κοινωνικών φροντίδων που παρέχονται σε άτομα ή ομάδες καθώς και οι αρχές και τα κριτήρια παροχής τους.
 - β. Ο σχεδιασμός, η ανάπτυξη, οργάνωση και λειτουργία υπηρεσιών και φορέων πρόνοιας.Και αυτό, γιατί η κοινωνική πρόνοια στην Ελλάδα αναπτύχθηκε αναρχικά και αποσπασματικά σε δύσκολες ιστορικές περιόδους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, οι υπηρεσίες και τα προγράμματα να προσανατολίζονται σε ξεπερασμένες από τις εξελίξεις δράσης και να μην μπορούν να ανταποκριθούν στις πραγματικές ανάγκες του σήμερα, ούτε πολύ περισσότερο να δημιουργήσουν προϋποθέσεις για την ισότιμη συμμετοχή αδυνάτων ομάδων ή ατόμων στην κοινωνική και οικονομική ζωή.
- Καθορίστηκε ο στόχος της κοινωνικής πρόνοιας ως θεσμός επικουρικής και συγκεκριμένης κοινωνικής φροντίδας, ο οποίος πρέπει να αποσκοπεί:
 - ⇒ Για τον πληθυσμό συνολικά στην πρόσληψη, τη διαμόρφωση κουλτούρας κοινωνικής αλληλεγγύης και τη δημιουργία προϋποθέσεων κοινωνικής συμβίωσης με αρχές κοινωνικής δικαιοσύνης.
 - ⇒ Στην αντιμετώπιση και αποκατάσταση συνεπειών που προκαλούνται από κοινωνικά προβλήματα και πάγιες ή έκτακτες καταστάσεις σε ομάδες ή άτομα.
 - ⇒ Στην ανάπτυξη φροντίδας για την παιδική προστασία, τη μητρότητα αλλά και την Τρίτη Ηλικία.

- ⇒ Στην εξασφάλιση προϋποθέσεων αξιοπρεπούς επιπέδου διαβίωσης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες και προβλήματα και ενίσχυσης των δυνατοτήτων συμμετοχής τους στην οικονομική και κοινωνική ζωή.
- ⇒ Στην ενίσχυση των ατόμων που δεν έχουν ικανότητα αυτοβοήθειας, ώστε όσο γίνεται αυτοδύναμα να μπορούν να ζουν στον οικογενειακό ή κατάλληλο κοινωνικό περιβάλλον.

Για την παροχή προνοιακής φροντίδας με βάση την αρχή της καθολικότητας, λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες προσωπικές, οικογενειακές και κοινωνικές συνθήκες.

Η προνοιακή φροντίδα περιλαμβάνει κοινωνικές υπηρεσίες, παροχές σε είδος και παροχές σε χρήμα.

Κάθε άτομο που διαμένει μόνιμα στην Ελληνική επικράτεια και βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης, δικαιούται φροντίδας.

- Αποφασίστηκε η στήριξη του Εθνικού Συστήματος σε δύο πυλώνες:
 - α) Το δημόσιο τομέα, οι υπηρεσίες του οποίου αναδιοργανώνονται στη βάση της νέας συγκρότησης του κράτους και αναδιαρθρώσεις. Οι φορείς θα μετεξελιχθούν με αναδιαρθρώσεις και ιδρύονται, λειτουργούν και εποπτεύονται ανάλογα της εμβέλειάς τους στα πλαίσια κυρίως της Περιφέρειας, της Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

- β) Το μη κερδοσκοπικό ιδιωτικό τομέα, οι φορείς και τα ιδρύματα του οποίου, ιδρύονται και λειτουργούν με θεσμοθετημένες προδιαγραφές στη βάση της συμπληρωματικής κάλυψης των αναγκών, ύστερα από έλεγχο της σκοπιμότητας και βιωσιμότητας.

Το σύστημα αυτό συμπληρώνουν το εθελοντικό κίνημα και οργανώσεις μη κυβερνητικού χαρακτήρα, που αναπτύσσονται με ενθάρρυνση από το κράτος σε όλη τη χώρα και ο ιδιωτικός τομέας με σύγχρονο και αυστηρό πλαίσιο κανόνων λειτουργίας και κανόνων.

- Προσδιορίστηκαν οι βασικές επιλογές για την ανάπτυξη και λειτουργία του συστήματος, οι οποίες είναι:
 - ⇒ Η κάλυψη όσων έχουν πραγματική ανάγκη σε ισότιμη βάση και με ιεραρχημένες προτεραιότητες.
 - ⇒ Η υλοποίηση της προνοιακής δράσης στο πλέον αποκεντρωμένο επίπεδο.
 - ⇒ Η συνεργασία και υλοποίηση κοινών δράσεων με τα δίκτυα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και εν γένει με τις Υπηρεσίες Υγείας. Στόχος η πρόσληψη για την άμβλυση της ανάγκης.
 - ⇒ Η ανάπτυξη δομών και μορφών ανοιχτής προστασίας και νέων σύγχρονων δομών, όπως τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ.
 - ⇒ Η ενίσχυση της κοινωνικής φροντίδας στο σπίτι.

- ⇒ Η αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού με κατεύθυνση τη στελέχωση με επιστήμονες (κοινωνικούς λειτουργούς, ψυχολόγους, κοινωνιολόγους, κλπ).
- ⇒ Η συνεργασία και ο συντονισμός της δράσης με τα ασφαλιστικά ταμεία και η ανάπτυξη εσωτερικής αγοράς υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας από τα ασφαλιστικά ταμεία.
- ⇒ Η χρηματοδότηση μέσα από ανακατανομή και ορθολογική διαχείριση πόρων και αξιοποίηση περιουσίας. Επίσης, η ενθάρρυνση χορηγιών, δωρεών, κληροδοσιών, κλπ.
- ⇒ Οι προνοιακές δράσεις θα καλύψουν τις ανάγκες κοινωνικής φροντίδας όλων των επιπέδων.

• Καθορίστηκε η οργάνωση του Εθνικού Συστήματος. Πιο συγκεκριμένα:
α. Σε κρατικό επίπεδο οι κεντρικές υπηρεσίες μετασχηματίζονται σε επιτελικές και συγκροτούνται συλλογικά όργανα διαλόγου (π.χ. Εθνικό Συμβούλιο) σχεδιασμού και συντονισμού των δράσεων. Οι Υπηρεσίες της περιφέρειας έχουν όλες τις αρμοδιότητες εξειδίκευσης και υλοποίησης των προγραμμάτων και την ευθύνη εποπτείας και λειτουργίας ιδρυμάτων περιφερειακής εμβέλειας. Από την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση ασκούνται όλες οι αρμοδιότητες για τις δράσεις Νομαρχιακού επιπέδου και έχει την ευθύνη εποπτείας και λειτουργίας ιδρυμάτων Νομού. Στην Τοπική Αυτοδιοίκηση λειτουργούν οι Παιδικοί και οι Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, τα ΚΑΠΗ και από τις κοινωνικές υπηρεσίες, προωθούνται δράσεις στη βάση των εθνικών προγραμμάτων.

β. Οι προνοιακές μονάδες και οι οργανισμοί του Δημοσίου εντάσσονται σταδιακά στο νέο σύστημα. Η διαδικασία αυτή συνδυάζεται με συγχωνεύσεις, αναδιарθρώσεις, καταργήσεις, καθώς και μεταβιβάσεις και μεταφορές αρμοδιοτήτων στην Περιφέρεια, Νομαρχιακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση. Όλοι οι φορείς κοινωνικής φροντίδας, υπηρεσίες και προγράμματα κατατάσσονται και εντάσσονται στο σχετικό βαθμό κοινωνικής φροντίδας και στον αντίστοιχο διοικητικό θεσμό.

Οι δύο μεγάλοι προνοιακοί οργανισμοί ΕΟΠ και ΠΙΚΠΑ, μετεξελίσσονται σε επιτελικούς σχεδιασμού εθνικών προγραμμάτων, τεκμηρίωσης και έρευνας προδιαγραφών και μελετών. Εφαρμογής πιλοτικών και καινοτομικών προγραμμάτων. Λειτουργούν ως εθνικά παρατηρητήρια και στηρίζουν δράσεις στη βάση της επικουρικότητας. Στο μεταβατικό στάδιο, στηρίζουν δράσεις και λειτουργούν νέους θεσμούς, όπως π.χ. ΕΚΑΚΒ. Οι λοιποί μεγάλοι προνοιακοί οργανισμοί είτε καταργούνται, είτε συγχωνεύονται σε άλλους.

γ. Με ειδικό σώμα κοινωνικών συμβούλων σε αντιστοιχία πληθυσμού ευθύνης δικτύων ΠΦΥ, προβλέπεται η επιστημονική στήριξη των υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο και η ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 16/1/98

Υπό την προεδρία του Πρωθυπουργού Κώστα Σημίτη συνήλθε σήμερα στις 10.30 το πρωί, στην πρώτη συνεδρίασή του με την έναρξη της καινούριας χρονιάς, το Υπουργικό Συμβούλιο. Αντικείμενο η πολιτική της Κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας.

Πριν από τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, ο Πρωθυπουργός, στην αρχή της εισήγησής του, έδωσε ένα γενικό πολιτικό στίγμα, υπογραμμίζοντας τα εξής:

- Ο νέος χρόνος, στον οποίο έχουμε εισέλθει, αποτελεί, όντως, χρόνο-σταθμό. Στο χρόνο αυτό καλούμαστε να κερδίσουμε το στοίχημα της ΟΝΕ, διότι μόνον έτσι θα πετύχουμε την ισότιμη παρουσία μας σε όλο το φάσμα των εξελίξεων και διαδικασιών του ευρωπαϊκού γίγνεσθαι, συμμετέχοντας στο σκληρό πυρήνα του κέντρου των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Οι εξελίξεις στην Οικονομία είναι θετικές. Η χώρα γνωρίζει το χαμηλότερο πληθωρισμό της τελευταίας 25ετίας και τα δημοσιονομικά ελλείμματα εμφανίζουν συνεχή πτωτική τάση. Ομως, παρά τα θετικά αυτά επιτεύγματα, δεν δικαιολογείται κανείς εφησυχασμός. Η οικονομική πολιτική μας θα συνεχισθεί απαρέγκλιτα με την αυστηρή τήρηση του προϋπολογισμού.
- Η ενεργός παρουσία μας στην Ευρώπη συνοδεύεται και από μια εξίσου δραστήρια παρουσία στο χώρο της Βαλκανικής. Η πολιτική φιλίας, ειρήνης και συνεργασίας, όπως την έχουμε εξαγγείλει και βρίσκεται ήδη στο στάδιο της υλοποίησης με χειροπιαστά αποτελέσματα, θα συνεχισθεί. Η Ελλάδα έχει πλέον καταξιωθεί ως ο κατ' εξοχήν σταθεροποιητικός παράγων στο χώρο της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και στην ευρύτερη περιοχή. Γι' αυτό και οι προσπάθειές της προς αυτήν την κατεύθυνση τυγχάνουν της επιδοκμασίας της διεθνούς κοινότητας.
- Αναφερόμενος, στη συνέχεια, στο κυβερνητικό έργο, ο Πρωθυπουργός τόνισε πως η Κυβέρνηση κρίνεται αποκλειστικά από το έργο της. Κατευθυντήριο πλαίσιο της δραστηριότητάς μας αποτελούν οι προγραμματικές δηλώσεις της Κυβέρνησης.
- Υπάρχει αντιστοιχία έργου και προγραμματικών δηλώσεων, τόνισε ο Πρωθυπουργός. Ηδη υλοποιούμε πολλές από τις δεσμεύσεις μας και θα συνεχίσουμε να εργαζόμαστε με συνέπεια και μεθοδικότητα, προκειμένου να ανταποκριθούμε πλήρως στη λαϊκή εντολή και επιταγή.

- Ο κόσμος θα μας κρίνει από το έργο μας. Και εάν εμείς φθάσουμε τους μεγάλους στόχους μας και συνεχίζουμε να διορθώνουμε σημαντικά την καθημερινότητα, κανείς δεν πρόκειται να θίξει την πολιτική μας ηγεμονία, τόνισε χαρακτηριστικά.
- Είμαστε όλοι υπεύθυνοι για το έργο της Κυβέρνησης. Το έργο του κάθε υπουργού είναι έργο της κυβέρνησης και αντανακλά στο σύνολο της κυβερνητικής δραστηριότητας. Γι' αυτό και δεν πρέπει να παγιδευόμαστε σε εσωστρέφειες. Τα εσωκομματικά δεν ενδιαφέρουν τον πολίτη, ούτε πρέπει να μας αποπροσανατολίζουν, επεσήμανε ο Πρωθυπουργός.
- Και ο Πρωθυπουργός συνόψισε σε έξι τους μεγάλους στόχους, που πρέπει να χαρακτηρίζουν το έργο της κυβέρνησης:
 1. Εντατικοποίηση των ρυθμών λειτουργίας.
 2. Παραγωγή κυβερνητικού έργου, που θα χαρακτηρίζεται από προτεραιότητες, αποφασιστικότητα και αποτελεσματικότητα.
 3. Εξωστρέφεια και ανάληψη πρωτοβουλιών.
 4. Ενασχόληση με τα προβλήματα της καθημερινής ζωής του πολίτη.
 5. Εξάλειψη των πελατειακών σχέσεων και λειτουργιών και ανάδειξη της αξιοκρατίας σε κανόνα και σε καθημερινή βάση.
 6. Απεμπλοκή από τα εσωκομματικά προβλήματα και τις εσωτερικές τριβές.

Στη συνέχεια, ο Πρωθυπουργός αναφερόμενος στο αντικείμενο της συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου, δηλαδή στην πολιτική της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ στον τομέα της κοινωνικής φροντίδας επεσήμανε τα εξής:

- Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ καλείται να επιτύχει μια δύσκολη αλλά αναγκαία σύνθεση: να συγκεράσει το αίτημα του εκσυγχρονισμού με το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης, την οικονομική ανάπτυξη με την ανάπτυξη ενός αποτελεσματικού και σύγχρονου Κράτους Πρόνοιας.
- Χρέος του νέου Κοινωνικού Κράτους είναι η διαμόρφωση μιας κοινωνίας περισσότερο δίκαιης, περισσότερο συνεκτικής, περισσότερο αλληλέγγυας. Γι' αυτό βασική συνιστώσα του είναι η ύπαρξη ενός αποτελεσματικού Κοινωνικού Ιστού Ασφαλείας, ενός εθνικού συστήματος κοινωνικής φροντίδας.
- Η καλύτερη αξιοποίηση των πόρων, η εξασφάλιση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας, η παροχή βοήθειας σε περισσότερους και κυρίως σ' αυτούς που έχουν πραγματικές ανάγκες είναι βασικά χαρακτηριστικά του συστήματος κοινωνικής φροντίδας, για την ανάπτυξη και την αναβάθμιση του οποίου επικεντρώνει τις προσπάθειές της η κυβέρνηση.